

لُغْوَنَّ

آیت‌الله حسینی بوشهری دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه کشور تأکید کرد

تدبیر، تعلیم و تربیت

شاخه‌های یک مدیر موفق

مدیر خوب، مدرسه می‌سازد و ملا، فاضل و مهذب تربیت می‌کند. بنابراین مدیر مدرسه علمیه باید دارای دانش و اخلاق مدیریت باشد. آنچه مهم است تاثیرگذاری مدیر بر روی طلبه است.

مدیران و استادی حوزه باید بدانند، چه بخواهند و چه نخواهند بر روی طلب تاثیرگذارند.

نماینده ولی فقیه در اتحادیه انجمن‌های اسلامی دانشجویان در اروپا مطرح کرد

لزوم پرهیز از تحریف
واقعیت‌های تاریخی روابط ایران و غرب

هم‌اندیشه‌ایی که در موضوعات مختلف در حال برگزاری هستند، جهت تعیین اولویت‌های پژوهش‌های مورد نیاز، در هریک از شرکهای علمی می‌باشد.

نیکیه‌المصطفی العالمیه

بعد مختلف

هوش مصنوعی تبیین شود

تمدن نوین اسلامی شیعه و سنتی محقق نمی‌شود؛ بنابراین علماء و دانشگاهیان نقش مؤثری در تحقق این مسئله دارند.

امون نهادیب و تربیت حوزه‌های علمیه عنوان کرد | ارائه مدل «سلوک جمعی متناسب با عصر انقلاب» جهت برنامه‌ریزی مطلوب در حوزه‌های علمیه

از پیش مجمع نمایندگان طلاق و فضای حوزه علمیه قم | حوزه علمیه قم سخنگوی نظام و پایگاه انقلاب اسلامی است

طایبه‌داران محراب و منبر / ۱۷

خدمت‌گزار مخلص اهل بیت علیهم السلام و مبلغ خستگی ناپذیر

مرور اجمالی به خدمات تبلیغ، اجتماعی و علمی عالم ربانی و خدمت‌گزار مخلص اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام و الگویی کم‌نظر در خدمت‌رسانی بی‌منت ب مردم آیت‌الله سید محمد باقر ابطحی اصفهانی

توطئه‌های آمریکا علیه ایران
و واکاوی دلایل دشمنی با انقلاب اسلامی

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه

نقش اساتید مؤمن، آینده نظام را تضمین می‌کند

دانشگاه به عنوان دانشجو مشغول تحصیل اند و در اقلاب فرهنگی شد.

آن‌تربیت این افراد را باید به دست کسانی سپرده که از هر لحظه مؤمن و متعهد باشند؛ چراکه این استادی هستند که تربیت‌کننده دانشجویان تمدن‌ساز می‌باشند.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه افزود؛ اگر

در احزار شرایط استاد و عضو هیئت علمی برای دانشگاه‌ها دقت شود، آینده نویدبخشی برای حرفه‌نگی، تربیتی و اجرای پیانیه گام دوم رقم خواهد بود.

آیت‌الله رجیبی با اشاره به فرق دانشگاه آل سعود

با ایران، گفت: نظام علمی دانشگاه عربستان به‌گونه‌ای طراحی شده که اگر کسی به عنوان استاد فرهنگی، تربیتی و اجرای پیانیه گام دوم خروجی این‌ها، باید حتماً وهابی دوائمه باشد؛ لذا

است؛ اما در دانشگاه‌های ایران استادی با افکار و

عقاید مختلف مشغول تدریس اند و نباید از این

نوع افراد، برای تربیت دانشجویان که بتواند در آینده نظام اثراکار باشد و بخواهد در شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی نقش افرین باشد، انتظار خوبی داشته باشیم.

ریس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

در گرد همایی مطلعه ای هیئت اجرایی جذب برای دانشگاه بسیار افاده و استاد و عضو هیئت علمی افرادی متعهد، مستولیت پذیر و دین دار بوده و از بصیرت لازم برخوردار باشند.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله رجیبی رئیس

دانشگاه، بسیار مهتم و پژوهشی امام خمینی

افزود؛ لذا انتخاب افراد و استاد و عضو هیئت علمی برای دانشگاه بسیار مهم و اثراکار می‌باشد، تاکید و

بنامه مناسب برای کسانی که قرار است، تربیت آینده سازان نظام اسلامی و... را بر عهده بگیرند، لازم

و ضروری است.

ریس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

افزود؛ نقش انتخاب استاد و عضو هیئت علمی برای دانشگاه‌ها، از این لحظه سیگن است که

اساتید، تربیت نسل آینده این کشور را بر عهده دارند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم اظهار داشت، این نقش تربیت خواهد شد، تاکید و

بنامه مناسب برای کسانی که قرار است، تربیت آینده سازان نظام اسلامی و... را بر عهده بگیرند،

و حوزه‌یابانی که در آینده مسئول و عهده‌دار این

کشور در پست‌های مختلف خواهد شد، تاکید و

نقش و رسالت کسانی را که اقدام به انتخاب استاد

می‌کنند، هم بسیار سنجن توصیف کرد.

ریس مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی

افزود؛ نقش انتخاب استاد و عضو هیئت علمی برای دانشگاه، از این لحظه سیگن است که

اساتید، تربیت نسل آینده این کشور را بر عهده دارند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم اظهار

داشت، این نقش همانند آن بیان امام راحل است

که فرمودن؛ «سرنوشت کشور را دو قشر دانشگاهیان

و حوزه‌یابانی که می‌گذرد».

وی به نقش دانشجویان در ساختن تمدن نوین

دکتر محمد ریزی تملک نوین

اسلامی اشاره و عنوان کرد؛ شکل‌گیری تمدن نوین

در سال ۸۷، زمینه‌ساز تصویب مسئله مهم تربیت

اسلامی به وسیله همین افرادی است که امروز در

تصویب کرد؛ حقیقتاً این مرجع تقلید هوای نفس خود را کشته است و ذره‌ای

در راه غیر خدا قائم بزمی دارد؛ در روابطی

از راستی عیسی علیه السلام بیان شده که ایشان پرسیدند؛ با چه کسی نشست

و برخاست کنیم که ایشان که فرمودند؛

با کسی که سه حوصله داشته باشد؛

دیدن او شما را به یاد خدا بیندازد،

حرف زدن او بر عالم شما بیفاید و

عمل او شما را به آخرت ترغیب کند و

این ویگی‌ها در آیت‌الله‌عظمی صافی وجود دارد.

آیت‌الله خاتمی اظهار کرد؛ ایشان

فقیه دقیقی هم هست و بهمین

دلیل امام علیه ایشان کردند و در خیرگان

قانون اساسی که بسیار مهم بود، ایشان

خیلی فعالانه عمل کردند؛ خاندان اینها

خاندان ایشان مبارزه با طغوت بودند.

امام جمعه موقت تهران افروز؛ مرحوم

آیت‌الله‌عظمی صافی که ایشان

آقای اعلی‌الحضرت شیعی را پیش شاه فرستاد که

تلذیح به او بدهند؛ ایشان (علی‌آقا)

گفت؛ نشستم پیش شاه و تذکر را

دادم؛ شاه خیلی مغوف و متکبر بود و

چندان تحویل نکرفت؛ در حالی که وقتی

همان لحظه فکنند؛ فلان سلشگر قرار

است بیاید، رفتار دیگری کرد و به من

گفت؛ به آقای گلپایگانی بگویی، به

این کارها چه کاری دارند؟ مشغول کار

خودشان و درس و بحث دینی باشد.

على‌آقا صافی به شاه گفتند: بود.

عجب؛ قانون اساسی می‌گوید ۵ نفر

مجتبه‌یار باید نظر بدهند و آن وقت این

آقادر برای مرجعیت می‌ایستد؟! و بدون

خداحافظی بیرون آمد.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

در پایان، اضافه کرد؛ حیران مرجعیت

کشور در دو مطلب تقریباً وافق دارد؛

اول اینکه تقویت اصل نظام اسلامی

و ایجاد استاد و دوم اینکه تعیین

انقلاب تعیین و صدام هم، و حشیانه

مقداری از تفسیر صافی ایشان؛ این مرجع،

خانه‌یار بود؛ ولی وقتی به دیوار امام

می‌رفت، می‌گفت: السلام علیک یا

عراق، ایشان ۹ نفر را به عنوان شورای

مجده‌نشانیه؛ سلام بر تو که دین را زنده

این ۹ نفر را اعدام و اتفاقه را به نحو

کردی و اهم ایشان فرمود؛ اگر امام علی

در کریالا بود، یاران سید الشهداء

۷۲ تن بودند.

عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم از

ایشان تمجید از شیخ الفقهاء،

ایشان ایشان ایشان آزاد باشد.

ایشان ایشان صافی علیه السلام

بسیار بدی احضار کردند و چند ماه

بعد از آن وفات کردند. ایشان بعد

از این ماجراه احضار، بیک را نزد

تقلید، هواي نفس خود را کشته است

و آن پیک چنین گفت: من از طرف

ایشان در طول زندگی مدافعان نظام

و اتفاقات بوده و هست.

فرهنگ‌سازی

برترین وسیله پیشرفت و بی‌نیازکننده از ابزارهای تحکمی است

رهبر معظم انقلاب اسلامی در حکم با انتصاب اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی برای یک دوره جدید چهارساله، شاکله و آراش عمومی فرهنگ بر اساس نظم و محاذی انقلابی را یگانه وسیله مصنون سازی در برابر هجوم فرهنگی و رسانه‌ای بیگانگان دانستند.

به گزارش پاگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری، متن حکم امام خامنه‌ای به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله والصلوة على رسوله المصطفى وآله الانتهاء به ورود در دوین چهاروار انقلاب اسلامی که با آغاز سده جدید هجری شمسی همزمان شده است، نگاهی نو، آسیب‌شناسانه و روزانه‌ساز، به مجموعه‌ای از ذیراستخاهی تندی را ضروری می‌سازد. در این مجموعه، مقوله فرهنگ است. فرهنگ، چه هنده‌ای همه اقدام‌های اساسی و زیربنای جامع بشی و شتاب دهنده یا گذشتگان آن است. این رویکرد در مقطع کوتی، عدالت‌ناظر به ارتقای نگاه و احساس مستولت مصدیان فرهنگی و نیگران و غلان عرصه‌های گوناگون تکثیر به مقوله فرهنگ و پدید آمدن این باور عمیق است که فرهنگ‌سازی در هریک از اجزای تمدنی جامعه، برترین وسیله پیشرفت و موفقیت آن و بی‌نیازکننده از ابزارهای الزاماً اور تحکمی است.

همین‌نظر به این نکته حیاتی است که شاکله و آراش عمومی فرهنگ در همه بخش‌های گسترده آن، نیازمند نظم و محاذی انقلابی است. این برای وسیله مصنون سازی فرهنگ عمومی کشور در برابر هجوم فرهنگی و رسانه‌ای برناهی شده بیگانگان بدخواه است.

مانوریت شورای عالی انقلاب فرهنگی، از آغاز، ساماندهی به وضعیت فرهنگی و داشت درکشور، سیاست‌گذاری در این دوقلعه، هدایت دستگاه‌های منصوبی آن به سمت ارشاد و هدف‌های انقلاب، براورد نیازهای فکری این دستگاه‌ها و ظاهرشدن در نقش قرارگاه فرهنگی کشور بوده است. شورای عالی خدمات بازرسی در ایشان افزون‌نمود: امداد و رسانی به همه خادمان مختلف را توفیقی ارزشمند باید خدمت از پسرانه و خدمت دانستند و گفته: وجود مبارک امام رضا علیه السلام مدعون است که باید شکران از آنکه حوزه علمیه مشهد، جایگاه خود را پیدا کنند. استفاده کرد.

معظمه لامزج کردند: در گذشته عالمان و مشاهیر معرفی شوند.

توانمندی‌های لزوم توجه به استعدادیابی و تربیت سخنوار

حضرت آیت‌الله سیحانی هم در این دیدار، با اشاره به تاریخچه خطبه خراسان در سخنوری، عنوان کردند: امور کشور از نظریابی، خطبه و خطبی دچار کمود است که آستان قدس رضوی می‌تواند در این زمینه نقش محوری داشته باشد.

این مرع تقلید ارتقای خطاب، استعدادستجوی و تربیت سخنوار توانمند راضوری داشته باشد و ایاز کردند: امور زیارت‌گردانی از افرادی هستیم که از نظر خطابه برخودار باشند و بتوانند اموزخانه‌ها و اندوخه‌های دینی خود را به طور مؤثر و ناگف به مخاطبان منتقل و آنها را اقناع کنند.

معظله به مسائل و مشکلات حاشیه شهر مشهد نیز

اشارة و ضمن تأکید بر توجه به مسائل فرهنگی در آن مناطق، ایاز کردند: دستگاه‌های تبلیغی باید نسبت به اعزام مبلغ به مناطق محروم و کم برخودار اعتماد لام را داشته باشند.

مشاهیر مددون در حرم مطهر رضوی معرفی شوند

حضرت آیت‌الله جوادی املى نیز در این دیدار، ضمن قدردانی از توجه و خدمت رسانی‌های آستان قدس رضوی به واسطه وجود مرقد شریف عالم آلمحمد علیه السلام، عنوان کردند: دستگاه‌های تبلیغی باید نسبت به اعزام مبلغ به مناطق محروم و کم برخودار را اعتماد لام را

عملیه مشهد، جایگاه خود را پیدا کنند. استفاده کرد.

معظمه لامزج کردند: بزرگی در حوزه مشهد تأکید شدند که آثار ارزشمندی از آن‌ها به بادگار مانده است: همچنین لام است، مشاهیر مدفن در این حرم مطهر معرفی شوند.

وجود مرقد مطهر امام رضا علیه السلام نعمتی بزرگ برای ایران است

حضرت آیت‌الله علوی گرگانی نیز در دیدار با تولیت آستان قدس رضوی، ضمن تشرف به زیارت حرم مطهر حضرت مقصومه علیه السلام صاف گردید: آستان سفر به شهر مقدس قم،

با آیات عظام صاف گلپایگانی، مکارم شیرازی، نوری همدانی، سیحانی، جوادی املى و حضرت آیت‌الله علوی گرگانی به صورت جداگانه دیدار کرد.

ایشان در این دیدارها با تقدیر از فعالیت‌های صورت‌گرفته در آستان قدس رضوی در ایام کرونا

بر لزوم تقویت ارتباط علماء و حوزه‌های علمیه مشهد و قم و شکوفایی ظرفیت‌های دو حوزه و هم‌جنین معرفی مشاهیر مددون در حرم مطهر رضوی تأکید کردند.

حوزه‌های علمیه و علماء

نسبت به حادث در حال وقوع جهان اسلام حساس باشند

حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی تولیت آستان قدس رضوی، ۰۲ آبان در جریان سفر به شهر مقدس قم،

با آیات عظام صاف گلپایگانی، مکارم شیرازی، نوری همدانی، سیحانی، جوادی املى و حضرت آیت‌الله علوی گرگانی به صورت جداگانه دیدار کرد.

ایشان در این دیدارها با تقدیر از فعالیت‌های صورت‌گرفته در آستان قدس رضوی در ایام کرونا

بر لزوم تقویت ارتباط علماء و حوزه‌های علمیه مشهد و قم و شکوفایی ظرفیت‌های دو حوزه و هم‌جنین معرفی مشاهیر مددون در حرم مطهر رضوی تأکید کردند.

برای تبیت علماء و فقهاء تأثیرگذار و شاخص را دارد؛ اما و فرهنگ اهل‌بیت علیهم السلام بوده و هست؛ لذا لام است

که ارتباط حوزه علمیه مشهد با قم تقویت شود و باید استعدادیابی و بهاء دادن به طلاق مستعد طرفیت‌های

حوزه علمیه مشهد همانند درگذشته علیه حوزه علمیه قم شکوفا شود. اموز باید میان علمای حوزه‌های علمیه قم

و مشهد ارتباط فرهنگی در آن مناطق تأکید شود. درگذشته علمای بسیار بزرگ و

مدرسین نامداری در حوزه علمیه مشهد حضور داشته‌اند.

با ویژه حاشیه آن و فعالیت‌های علمی و اقتصادی، شهر توجه جدی شود.

این مرع تقدیم بازیگری نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در کار فعالیت‌های علمی و اقتصادی، شهر امام رضا علیه السلام بازیگری نیز مورد توجه قارب بگیرد،

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

باشد. در مباحث فرهنگی نیز مورد توجه قارب بگیرد، تصریح

آیت‌الله حسینی بوشهری تبیین و اقناع طلاب در مسائل مدنیتی مدارس را از کارهای لام برای مدیران مدارس علمیه پر شمرده و خاطرنشان کرد؛ باشد با اقناع طلاب در مورد برنامه‌های مختلف، از تدبیر دستوری پرهیز کرد؛ زیرا حوزه علمیه محل دستور نیست بلکه محل نصوح و خیرخواهی است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سید‌هاشم حسینی بوشهری، بعد از طهری یکشنبه ۲۲ آبان در آینین اختتامی نشست صممی و دوره داشت افزایی مدیران مدارس علمیه کشور، ضمن تبریک میلاد حضرت امام حسن عسکری پاچه، گفت: من فکر می‌کنم در این چند روز بکی از اجتماعات علمی، اخلاقی و پژوهش و نشاط با موضوع نشر معارف مکتب اهل بیت پاچه در سطح کشور برگزار شده است؛ این نوع نشست و برخاسته‌ها و این نوع تبادل نظرها بین مسئولان حوزه کار بسیار پسندیده‌ای است که در ارتفاعی حوزه‌های علمیه سهم بسیاری خواهد داشت.

رئیس شورای عالی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم با تأکید بر حضور مسئولان حوزه‌های علمیه استان‌ها در صفت مقدم فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی حوزه، خاطرنشان کرد؛ امیدوارم این گونه اجتماعات تداوم پیدا کند.

وی به بایسته‌های یک مدرسه علمیه موفق پرداخت و گفت: مادر، معوان و سایر دست‌اندرکاران، استادی و طلاب مدارس علمیه سه رکن اساسی هر مدرسه علمیه برای رسیدن به قله‌های موقفيت هستند.

دیر شورای عالی حوزه‌های علمیه تصریح کرد: همه ناشی‌های ستد مدیریت حوزه‌های علمیه جهت تربیت طلبه خوب در مدارس علمیه کشور است.

• باید خروجی مدارس علمیه نقطه تمرکز مسئولان حوزه‌ها باشد

وی با اشاره به اهمیت خروجی مدارس علمیه، افزود: آن اweise اسرایی در تمام فعالیت‌های مسئولان حوزه‌های علمیه از ستد مدیریت تابنی‌ها در صفت، تعلیم و تربیت طلبه توانمند و متوجه است. آیت‌الله حسینی بوشهری بیان داشت: از مدیران عزیز خواهانیم استاد، طلاب و مسئولان خوبی را در تراز خود جذب و تربیت کنند. جایگاه مدیر انجمنان بالاست که در قلی امکان‌پذیر خوب باشد و لو مدرس‌های نباشد، آن دچار افراط و پافرط است؛ پاید از این مسئله پیشگیری کرد.

آیت‌الله حسینی بوشهری با تأکید بر اینکه مدیر باید در ارتفاعی حوزه‌های علمیه باشد، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

در ارتفاعی حوزه‌های علمیه باشد، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

در ارتفاعی حوزه‌های علمیه باشد، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

باید تدبیر ایندیشیدن، خاطرنشان کرد: مدیر باید عاقل و آماده

شکوفایی اقتصاد کشور منجر شود؛ ولی مدت زمان تحقق نهایی این رشد و شکوفایی را نباید به اندازه‌ای کوتاه در نظر گرفت که با عدم پیدایش آن در کوتاه‌مدت، یا سرخورگی و بروز شبهات در زمینه ناکارآمدی مدیریت رهبری به ذهن خطر کند. ثالثاً، مروی بر کارنامه عملکرد رهبری در طی این مدت، حاکی از توأم‌نیابی ایشان در مدیریت کلان جامعه می‌باشد که مهم‌ترین جلوه‌های مدیریت رهبری در بخش اقتصادی عبارتند از:

۱. ابلاغ سیاست‌های کلان اقتصادی در محورهای مختلف براساس بند ۱ اصل ۱۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی که در صورتی که به طور کامل مورد توجه و اهتمام دولت مردان نظام جمهوری اسلامی قرار می‌گرفت، رفع کنندۀ بسیاری از مشکلات کشور می‌شد.

۲. ارائه رهنماوهای لازم باهدف رشد و شکوفایی اقتصادی کشور به ویژه در دوران بحران و شرایط سخت و حساس ناشی از تحركات دشمنان که از جمله آنها، باید به موضوع اقتصاد مقاومتی اشاره کرد که نوعی مدیریت اقتصاد در شرایط نقابل باشندان است. ایشان با توجه به همین مسئله، مدیریت کلان خویش را بر اقتصاد مقاومتی از طریق ارائه راهکارهای لازم و الزاماتی که در این مسیر وجود دارد، بیان کرده‌اند که برخی از آنها عبارتند از:

- کاهش وابستگی به نفت؛
- جایگزینی منابع درآمدی اقتصادی با منابعی با ویژگی آسیب‌ناپذیر یا با آسیب‌پذیری کثرت همچوں صنایع دانش‌بنیان؛
- حمایت از تولید ملی؛
- مدیریت منابع ارزی؛
- مدیریت مصرف؛

۳. استفاده حداکثری از زمان، منابع و امکانات؛
۴. حرکت بر اساس برنامه و پرهیز از تصمیمات خلق‌الساعده.

۵. نام‌گذاری سال‌ها به عنوان اقتصادی که هر کدام حاوی پیام‌های خاص بوده و توجه درست به آن و عمل به مفهوم آن نام‌گذاری در آن سال و نیز در آن در سال‌های بعد، کشور را در مسیر رشد و شکوفایی اقتصادی هرچه بیشتری می‌ساند.

با توجه به آنچه گشته است می‌توان دریافت اولاً، هدایت و رهبری جامعه و کشوف عمده‌ای در سطح کلان صورت می‌گیرد؛ یعنی مدیریت و هدایت آن در سطح کلان، آن از نکات مهم و ضروری یک جامعه است و جامعه در حق کلان صورت می‌گیرد؛ یعنی مدیریت و هدایت آن در سطح کلان است که رسیدن به اهداف خود، نیازمند هدایت و مدیریت در سطح کلان است که رهبری این نقش را بر عهده دارد؛ البته این رهبری و هدایت جامعه در سطح کلان، همراه با مسئولیت رهبری نسبت به کل جامعه است.

تازیاً، جایگاه مردم و نقش تعیین‌کننده آرای آنان در گریبان‌کاریان، نیازمند هوشیاری و همکاری مردم با هر برخی جامعه است تا خط مشی‌های ایشان را مردم با جذب دنبال کنند و به مرحله تحقق رسانند؛ به همین خاطر نباید توقع داشت که حاکم جامعه اسلامی، یعنی ولی فقیه به تنها یک تن از این رهبری این رهبری این رهبری و هدایت جامعه در سطح کلان را تواند از عهده این کار برآوردی انجام این رسالت سنگین و ادای این مستولیت بزرگ، نیازمند همکاری دلسوزانه و مستلزم هوشیاری خردمندانه مردم در امر گریبان‌کاریان و بازارون اجرایی ولی فقیه از پیکو و اعمال نظرت ایشان از سوی دیگر می‌باشد؛ لذا ضروری است که مردم شرایطی را مهیا کنند تا رهبری‌باشند، کاملاً مؤثر را این امور وارد شده و رهبری موثر خود را در این باره اعمال کنند.

ثالثاً، مسئولیت رهبری نسبت به کل جامعه، بهنحوی است که دیگر مسئولان باید دارای اختیارات و مسئولیت‌پذیری بوده و نسبت به امور محظوظ پاسخگو باشند و مسئولیت رهبری نسبت به کل جامعه بهشکلی نیست که با ورود ایشان در مسائل و امور مختلف باعث سلب اختیارات رهبری باشند؛ دیگر مسئولان شود؛ از این رو دیگر مسئولان در

۱. تعیین سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران، پس از مشورت با مجتمع تشخیص مصلحت نظام؛
۲. نظرات بر حسن اجرای اسناد قانون اساسی
۳. فرمان همه‌پرسی؛

۴. فرماندهی کل نیروهای مسلح؛
۵. اعلام جنگ و صلح و پسیچ نیروهای؛

۶. نصب و عزل و قبول استعفای؛ (الف) فقهای شورای نگهبان، (ب) عالی ترین مقام قوه قضائیه، (ج) رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، (د) رئیس ستاد متنفذ نیروهای مسلح، (ه) فرمانده کل سپاه و اختاری راهه وجود می‌آورد؛ بنابراین جامعه و کشور ما همچومن سیستمی است که هدایت و مدیریت در سطح کلان آن بر عهده رهبری است و دیگر مسئولان در هر یک از بخش‌ها مسئولیت مسئویت می‌دانند. این

حقیقت را قانون اسلامی متعدد بیان کرده است؛ شماری از این آیات عبارت است از:

۱. (النّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ...): پیامبر اکرم ﷺ با منصب از سوی خداوند داشت؛
۲. انتخارات رهبری بر اساس قانون اساسی

بر اساس اصل ۱۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، مهم‌ترین اختیارات رهبری عبارتند از:

۱. تعیین سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران، پس از مشورت با مجتمع تشخیص مصلحت نظام؛
۲. نظرات بر حسن اجرای اسناد قانون اساسی
۳. فرمان همه‌پرسی؛

۴. اطیاع‌الله و اطیاع‌الرسول و اولی الامر منکم؛ خدارا فرمان برد و از پیامبر اکرم ﷺ اولی الامر اطاعت کنید.

۵. نصب و عزل و قبول استعفای؛ (الف) فقهای شورای نگهبان، (ب) عالی ترین مقام قوه قضائیه، (ج) رئیس سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، (د) رئیس ستاد متنفذ نیروهای مسلح، (ه) فرمانده کل سپاه و اختاری راهه وجود می‌آورد؛ بنابراین جامعه و کشور ما همچومن سیستمی است که هدایت و مدیریت در سطح کلان آن بر عهده رهبری است و دیگر مسئولان در هر یک از بخش‌ها مسئولیت مسئویت می‌دانند. این

حقیقت را قانون اسلامی متعدد بیان کرده است؛ شماری از این آیات عبارت است از:

۱. عزیز رئیس جمهور با در نظر گرفتن مصالح کشور، پس از حکم دیوان عالی کشور به تخلف وی از وظایف قانونی بازی مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت وی بر اساس اصل هشتاد و نهم؛

۲. عفو یا تخفیف مجازات محاکومین در حدود موازین اسلامی پس از پیشنهاد رئیس قوه قضائیه؛

۳. عذر رئیس جمهوری اسلامی ایران که هم مبتنی بر رهبری بوده و مشروعیت خود را از ذات اقدس الله می‌گیرد و هم با خواست، رأی و نظر مردم تحقق یابد از پیشنهاد این رهبری می‌شود.

۴. اعلان آنچه در این بخش ها به وجود آمد، مسئولیت آن بر رهبری بزمی‌گردید. آنچه در رهبری جامعه مهم است، رهبری در سطح کلان و جهت‌گیری درست کشوار است که رهبری امام‌گونه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تاکنون توائسته است، آن را به نحو شایسته‌ای به انجام رساند.

• توجه‌گیری

اولاً، نظام جمهوری اسلامی ایران که هم مبتنی بر رهبری بوده و مشروعیت خود را از ذات اقدس الله می‌گیرد و هم با خواست، رأی و نظر مردم تحقق یابد از پیشنهاد این رهبری می‌شود.

ثانیاً، نظام جمهوری اسلامی به دنبال حل مشکلات کشور است؛ اما رسیدن به نفعه ارامن، نیازمند صرف زمان و همت همه مسئولان و همراهی مردم می‌باشد و نیازد با دین نفعه ارامنی و فاصله ای که با آن نقطه وجود دارد، این نظام را ناکارآمد عنوان کرد. ثالثاً، جامعه و کشور ما همچومن سیستمی است که هدایت و مدیریت در سطح کلان آن بر عهده رهبری است و دیگر مسئولان در هر یک از بخش‌ها به وجود آمد، مسئولیت آن بر عهده رهبری بزمی‌گردید. آنچه در رهبری جامعه مهم است، رهبری در سطح کلان و جهت‌گیری درست کشوار است که رهبری امام‌گونه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تاکنون توائسته است، آن را به نحو شایسته‌ای به انجام رساند.

• پی‌نوشت‌ها

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اصل پنجه و ششم؛
۲. اعلان، آیه ۵۷؛
۳. احراز، آیه ۶؛
۴. نسخه، آیه ۵۹؛

۵. احراز، آیه ۶؛
۶. رای ای ای پیشتر، مکارم شیرازی، ناصر، پیام قران، ج ۹، امامت در قرآن؛
۷. همان، ج ۴، من ۶۹؛
۸. همان، ج ۱۳، من ۱۳۹۱/۵/۳، ۱۳۹۱/۱/۸؛
۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۰، ۱۳۹۱/۵/۳؛
۱۰. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۱۳؛
۱۱. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۱۴، ۱۳۹۱/۵/۳؛
۱۲. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۱۵؛
۱۳. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۱۶؛
۱۴. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۱۷؛
۱۵. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۱۸؛
۱۶. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۱۹؛
۱۷. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۰؛
۱۸. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۱؛
۱۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۲؛
۲۰. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۳؛
۲۱. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۴؛
۲۲. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۵؛
۲۳. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۶؛
۲۴. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۷؛
۲۵. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۸؛
۲۶. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۲۹؛
۲۷. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۰؛
۲۸. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۱؛
۲۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۲؛
۳۰. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۳؛
۳۱. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۴؛
۳۲. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۵؛
۳۳. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۶؛
۳۴. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۷؛
۳۵. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۸؛
۳۶. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۳۹؛
۳۷. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۰؛
۳۸. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۱؛
۳۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۲؛
۴۰. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۳؛
۴۱. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۴؛
۴۲. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۵؛
۴۳. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۶؛
۴۴. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۷؛
۴۵. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۸؛
۴۶. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۴۹؛
۴۷. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۰؛
۴۸. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۱؛
۴۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۲؛
۵۰. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۳؛
۵۱. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۴؛
۵۲. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۵؛
۵۳. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۶؛
۵۴. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۷؛
۵۵. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۸؛
۵۶. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۵۹؛
۵۷. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۰؛
۵۸. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۱؛
۵۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۲؛
۶۰. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۳؛
۶۱. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۴؛
۶۲. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۵؛
۶۳. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۶؛
۶۴. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۷؛
۶۵. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۸؛
۶۶. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۶۹؛
۶۷. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۰؛
۶۸. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۱؛
۶۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۲؛
۷۰. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۳؛
۷۱. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۴؛
۷۲. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۵؛
۷۳. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۶؛
۷۴. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۷؛
۷۵. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۸؛
۷۶. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۷۹؛
۷۷. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۰؛
۷۸. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۱؛
۷۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۲؛
۸۰. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۳؛
۸۱. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۴؛
۸۲. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۵؛
۸۳. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۶؛
۸۴. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۷؛
۸۵. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۸؛
۸۶. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۸۹؛
۸۷. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۹۰؛
۸۸. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹۱/۶/۹۱؛
۸۹. همان، ج ۱۴، من ۱۳۹

طایله‌داران محراب و منبر/ ۱۷

خدمت‌گزار مخلص

اهل بیت علیهم السلام

و مبلغ خستگی ناپذیر

مرور اجمالی به خدمات تبلیغی، اجتماعی و علمی عالم ربانی
و خدمت‌گزار مخلص اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام
و الگویی کم‌نظری در خدمت‌رسانی بی‌منت به مردم

آیت‌الله سید محمد باقر ابطحی اصفهانی رئیس‌جمهوری

مسجد امام زمان ع است. او بیند شد و ۱۰۰ تومان برای مسجد داد و کف مسجد را تعمیر کرد و نماز جماعت را در آن جا شروع کردیم و خوشبختانه خاتم رسیش شهریاری و خواهر شهزاده‌هایم به من ارادت پیدا کرده بودند و از این جهت، حمایت مستولان را برای خودم جلب کرد و احداث سینما را متوقف کرد. بهایی‌های آباده شروع به اذیت و آزار کردند و هر روز گوشش به گوشه مسجد را آلوه کردند و من هم هر روز آن را باکی می‌کردم. بعد از پایان ده آخر صفر، به قم برگشتم و موضوع را به آیت‌الله العظمی پروجردی رئیس‌جمهوری گزارش دادم. وقتی به عنوان نماینده رسیش آیت‌الله العظمی پروجردی مرمد ساختنی کرد و با کمک مردم انتیاز احداث سینما را غیر و مسجد را از دست بهایی‌ها درآورد و به کمک امام زمان ع را به شکل آبرومندی احداث و آباد کردیم.

۱.۳ احداث حمام‌های عمومی

با احداث مسجد امام زمان ع کار تبلیغی را جلو بردم و بعد متوجه شدم که بهایی‌ها در آباده، تبلیغات و نفوذ زیادی کردند؛ لذا کیسیه پول پرداز کردم به طرف مردم و با عصباتی گفت: مردم! خجالت نمی‌کنید برای امام حسن علیهم السلام پول خرده‌ی دهد؟ ناگهان نزی باند شد و گفت: من یک دختر تنومند و خشکیده صداسله گردودارم که آن را اهدا می‌کنم برای ساخت منبر. همین آن دستور دهد آن را بیند و بعد در راستای وظیفه تبلیغی، مراتب را به آیت‌الله العظمی در فرمان‌گاه آن حوزه کهنسال، مجدها به قم آمد و تا پایان عمر شریف خود مشغول خدمت به اسلام و مکتب اهل بیت ع گردید. در این مقاله به برخی از خدمات تبلیغی آن پرگار

اشارة می‌شوند:

۱.۴ ورود به آباده مرکزی بهایی‌ها

آیت‌الله ابطحی رئیس‌جمهوری در حدود سال‌های ۱۳۲۲-۱۳۲۳ در خانه ایشان در دهستانی کشکلکار مکر بهایی‌ها نصب اصلیان و در پانزده سالگی کتاب «ایضاح الشبهات» و در بیست و پنج سالگی مقابله با فعالیت‌های گروهی ضاله راهی منطقه شمال استان فارس؛ شامل شهرهای آباده، اقلید و سرحد چهاردانگه گردید و حرکت جهادی و تبلیغی مؤثری برای مقابله با آنان را آغاز نمود.

این عالم ربانی در این باره می‌گوید: آباده مکر بهایی‌تیران از

آقیلید مرکز سوچیان آن و سرحد چهاردانگه نیز مکر قدرت خوانین بود. فساد اخلاقی نیز در آن منطقه پسیار بود. روزی که مصادف با ایام آخر صفر بود، به دیدن آیت‌الله خادمی اصفهانی در مدرسه صدر رسیدم. ایشان به من فرمودند: در

منطقه ایاده سپاریان، شخصی فاسدالعقیده و صوفی که پسیار سخنور و با نفوذ می‌باشد، به منحرف کردن مردم مشغول است. او به آیات نظام اصفهانی رئیس‌جمهوری و بروجردی رئیس‌جمهوری نیز، خیلی جسارت و توهین می‌کند. پسیار خوب است شما

که هم عالم هستید و هم در بحث مجادله قرقی می‌باشید، و پسیله مباحثه کردن با او در محل خودش او را شکست دهید و آریوش را پریزید. به آیت‌الله خادمی رئیس‌جمهوری گفت: برای آن‌جا استخاره کردی. آیه استخاره چنین آمد: «و کان رسول‌آبیا» در قران جایی که هم رسول و هم نبی پهلوی می‌باشد، تنهای همین مورد است. آیت‌الله خادمی رئیس‌جمهوری با خنده فرمودند: این هم آیه‌ای بروید.

۱.۵ مبارزه با بهایی‌ها

آیت‌الله ابطحی می‌گوید: چند روز قبل از اربعین وارد آباده شدم و نماز را در مسجد امام حسن علیهم السلام خواندم و در آن جا کمی استراحت کردم. ساعتی گذشت، آقایی که دکهای رویه روی مسجد داشت و برای نماز خواندن به مسجد آمده بود، به طرف من آمد و بعد از اربعین رفته بزمی و قم و آن‌جا

عکس اصحاب از حضرت سوال کردند که چه آئین می‌گویند؟ پیغمبر صلوات‌الله‌عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمود: جبریل دعا کرد و من آئین گفت: این هم کشیده شد و روی پله‌هایی رفته بزمی و قم و آن‌جا

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

منزل خواجه خانی سپب ساز است. گفت: ای مردم اهتمت کشیده شد و خود را به

آن‌جا گفت: من کشیده شدم و خود را به این‌جا بردم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که قطعاً از عوامل قهقهی پنهان شدم. باز همان خانم زمینی را اهدا کردند و من قبول کرد و شب را به

آن‌جا وارد می‌باخت علمی و دینی شدم که

تاكنون فراهم آورده است:

- ١٥. أبواب الجنان في أداب الجماعات يا آئين جمعه؛ مؤلف: صاحب مكياں المکام، جد آیة الله ابطحی
- ١٦. الأربعون / محمد بن أحمد بن الحسين الخزاعی؛
- ١٧. الأربعون حدیثاً / محمد بن مکی العاملی، الشهید الاول؛
- ١٨. الأربعون حدیثاً/ منتبج الدین علی بن عبدالله بن بابویه الرازی؛
- ١٩. الإستخارۃ من القرآن الكريم / أبوالمعالی الكلباسی الإصفهانی؛
- ٢٠. الإمامة والتبریة / علی بن الحسین بن بابویه القمی؛
- ٢١. تأویل الآیات الظاهرة / شرف الدین علی بن الحسین التنجی / دو جلد؛
- ٢٢. التفسیر المنسوب لإیاه الحسن العسكري علیہ السلام؛
- ٢٣. التحقیقین فی صفات العارفین / أحمد بن محمد بن فهد الحلّی؛
- ٢٤. التعريف / أبوعبد الله الصفوی؛
- ٢٥. التمحیص / محمد بن همام الإسکافی؛
- ٢٦. جامع الأخبار والأثار عن النبي والأنتمة الاطهار علیہما السلام / آیة الله ابطحی / جلد اول: فضائل القرآن، ج ٢ فضائل آیات القرآن، ج ٣: خصائص القرآن و ج ٤: تفسیر الإمام الرضا علیہ السلام؛
- ٢٧. الخرایج والجرایح / قطب الدین الرواندی / ٣ جلد؛
- ٢٨. الدرر الالهیة فی الأحادیث الجامعۃ / آیة الله ابطحی؛
- ٢٩. الدعوات (سلوة الحزین) / قطب الدین الرواندی؛
- ٣٠. رسالة الحقوق / الإمام علی بن الحسین علیہ السلام؛
- ٣١. الزهد / الحسین بن سعید الأھوازی؛
- ٣٢. صحیفة الإمام الرضا علیہ السلام؛
- ٣٣. موسوعة الصحائف لأدعية المعصومین علیہم السلام ٧ جلد، آیة الله ابطحی (ج ١: الصحيفة النبویة / ج ٢: الصحيفة العلویة / ج ٣: الصحيفة الفاطمیة والحسنیة والحسینیة / ج ٤: الصحيفة السجادیة الجامعۃ / ج ٥: الصحيفة الباقریة والصادقیة / ج ٦: الصحيفة الكاظمیة / ج ٧: الصحيفة الرضویة)؛
- ٣٤. الصحيفة المهدیة أو الصحيفة الهادیة / ابراهیم بن المحسن الكاشانی؛
- ٣٥. صفات الشیعۃ / محمد بن علی الشیخ الصدوق؛
- ٣٦. عبقات الأنوار: العالمة / جلد: الولاية، الطیر، مدینة العلم؛
- ٣٧. موسوعة عوالم العلوم / الشیخ عبدالله البحرانی و مستدرکاتها لآیة الله الاطحی

٢٤. عوالم أهل البيت عليهم السلام / ٢٩ جلد: (فاطمة الزهراء عليها السلام) : ٢ جلد / عوالم أمير المؤمنين: ٨ جلد (النصول على الأئمة الاثني عشر عليهم السلام، حيث الغدير، فضائل الإمام الحسن بن علي عليه السلام، الإمام الحسين بن علي عليه السلام، الإمام علي بن الحسين عليه السلام، الإمام محمد بن علي عليه السلام، الإمام جعفر بن محمد الصادق عليه السلام) (٢ جلد)، الإمام موسى بن جعفر عليه السلام، الإمام علي بن موسى عليه السلام، الإمام الجواد عليه السلام، عوالم الإمام الهادي عليه السلام (٢ جلد)، عوالم امام العسكري عليه السلام (٢ جلد)، عوالم صاحب الزمان عليه السلام (٦ جلد):

٢٥. العلم والعقل / الطب (٢ جلد) [جلد های ٣٧ موسوعة عوالم] / فضل الأذكار [جلد ٥٥ موسوعة]:

٢٦. غیاث سلطان الوری / السید علی بن طاووس؛

٢٧. فضائل الشيعة / محمد بن علی الشیخ الصدق؛

٢٨. المؤمن / حسین بن سعید الھوازی؛

٢٩. المائة منبة في فضائل أمير المؤمنين عليه السلام / ابن شاذان القمي؛

٣٠. مثیر الأحرار / جعفر بن نما الحلى؛

٣١. المدخل إلى التفسير الموضوعي للقرآن / آية الله ابطحي / دو جلد؛

٣٢. المزار / محمد بن محمد النعمان الشیخ المفید؛

٣٣. المزار / محمد بن مکي العالی الشهید الأول؛

٣٤. مستطرفات السرائر / محمد بن ادریس الحلى؛

٣٥. مصادقة الاخوان / محمد بن علی الشیخ الصدق؛

٣٦. مصباح الأظار في الأخلاق وخبر العالم وما جرى له مع الإمام

٣٧۔ مکیال المکارم فی فوائد الدعاء للقائم علیہ السلام / محمد تقی‌الاصفهانی؛

٣٨۔ نزہۃ النظر وتنبیہ الخاطر / حسین بن محمد الحلوانی؛

٣٩۔ النوار / احمد بن محمد بن عیسیٰ؛

٤٠۔ نوادر المعجزات / محمد بن جریر بن رستم الطبری؛

٤١۔ وظیفۃ الامام فی زمن غیبۃ الامام علیہ السلام / صاحب مکیال المکارم؛

٤٢۔ معجم رواة الحديث / آیۃ اللہ ابطحی / ۱۲ جلد؛

٤٣۔ ترجمۃ صحیفہ سجادیہ جامعہ؛

٤٤۔ چھار رسالہ / صاحب مکیال المکارم؛

٤٥۔ الألفین / علامہ حلقی؛

٤٦۔ بصائر الدلائل / ۲ جلد؛

آیت الله حاج سید محمد باقر ابطحی پس از عمری خدمات ماندگار و
صادقانه سرانجام در سن ۸۶ سالگی در ۵ ربیع الشانی ۱۴۳۵ قمری برابر با
بیهمن ماه ۱۳۹۲ شمسی دار فانی را وداع گفت و پیکر پاکش بعداز اقامه نماز
توسط آیت الله وحید خراسانی در جوار حرم مطهر حضرت معصومه علیها السلام آرام
گرفت.

بصا

۰ رحلت • آیت الله حاج سید محمد باقر ابطحی پس از عمری خدمات ماندگار و صادقانه سرانجام در سن ۸۶ سالگی در ۵ ربیع الثانی ۱۴۳۵ قمری برابر با ۱۶ بهمن ۱۳۹۲ شمسی دار فانی را دعای گفت و پیکر پاکش بعداز اقامه نماز توسط آیت الله وحید خراسانی در حوار حرم مطهر حضرت معصومه علیها السلام آرام گرفت.

۰ منابع • ۱. در شعاع جنان سیری در زندگی دلباخته امام زمان علیهم السلام آیت الله سید محمد باقر موحد

۰ تهییه و تنظیم: حجت الاسلام محمد تقی ادhem نژاد

این احیان را می‌توان در بیت‌الزهرا^ع خود مجالس باشکوهی را در عزای حضرت زهرا^ع منعقد می‌ساخت و علاوه بر آن در ابتدای سنت پیاده‌روی در ایام فاطمیه در شهر مقدس قم، همگام با مراجع عظام گلپایگانی، تبریزی، وحید خراسانی و صافی گلپایگانی با پای برخنه مسیر منتهی به حرم مطهر فاطمه معصومه^{علیها السلام} را طی می‌کرد و بر شکوه و اقامه این نوع عزا و ماتم تأکید و اهتمام ویژه داشت و سنت عزاداری امام صادق^ع به شکل پیاده‌روی و سینه‌زنی را در شهرستان ساری برپا کرد که این سنت باشکوه هم چنان تداوم دارد.

نیم‌نگاهی به پژوهش‌های علمی و تأثیفات

ایت الله اعظم^{ره} سال‌های متمادی به تدریس، سطوح عالیه و خارج در خاورمیانه است که در شهرستان اقلید قرار دارد.

تونی که به سبب برف گیر بودن محور برای رفاه مردم در تیرماه ۱۳۹۲ به بهره‌برداری رسید. ساخت این تونل ۱۵ کیلومتر از گذنه تیمارگان و بیش از بیست پیچ خط‌نما و حادثه خیز را حذف کرده و سبب کاهش طول مسیر محور اقلید به یاسوج شده که صرفه جویی در مصرف سوخت رانیز به ارمنان آورده است.

خاطر نشان می‌شود، تونل اباصالح‌المهدی^{ره} علاوه بر دارا بودن موقعیت استراتژیک و نقش مؤثری که در رونق اقتصادی و اجتماعی منطقه، کاهش تلفات و تصادفات جاده‌ای و هم‌چنین افزایش رفاه مردم دارد، از نظر معماری نیز دارای شاخصه‌های منحصر به فردی است.

۱۴. راهاندازی ام. آر. آی
آیت الله ابطحی در بهداشت و درمان خدمات فراوانی در منطقه اقلید و سرحدات انجام داد؛ از جمله تأسیس مرکز پژوهشی به نام دارالشفای حضرت بقیة الله العظیم و مکتبه راهاندازی مرکز تخصصی ام. آر. آی که در سال ۱۳۹۳ شمسی با حضور مهمانان دهه غدیر (که در شیراز برگزار شده بود) افتتاح گردید. تأسیس این مرکز پژوهشی مجلل و مهم، از لحاظ طبی در منطقه تأثیر بسیار داشت. همچنین وی ایده تأسیس دانشگاه طب سنتی امام باقر علیهم السلام را داشت و نقشه این پروژه پژوهشی بر اساس نقشه دانشگاه امام صادق علیه السلام آیت الله مهدوی کنی طراحی گردید که عمر آیت الله ابطحی جهت تأسیس دانشگاه کفاف نداد.

ایشان دکتر دین و دنیای ماست. او را هنا نکنید. سخنان ایشان در دیگران اثر کرد و مانع رفتن من شدند و من گفتم: من مأمورم به آباده برگردم. بعد افکری می‌کنم طولی نکشید که افلیدی‌ها کار خود را کردن و با نوشتن نامه و طماره با آیت‌الله العظمی بروجردی درخواست کردند که آقا هم با درخواست مردم موافقت فرمود و این جانب با حکم ایشان رسمیاً مشغول تبلیغات دینی و خدمات اجتماعی در اقلید و اطراف آن شدم. آن روحه رفع کسادی در بازار چنان رونقی در بازار افلید بخشید که دیگر کسی روی کسادی ندید.

مومی

آیت الله ابطحی و قفسی وارد اقلیل شد، متوجه شد که این مردم در امر بهداشت حمام دچار مشکل اساسی هستند. یکی دو حمام خزینه‌ای غیربهداشتی وجود داشت که علاوه بر آلودگی‌ها و بیماری‌های واکیر مركب‌گار، به علت نوبتی بودن مشکلات زیادی پرای مردم خصوصاً برای زنان مظلوم پیدی آورده است. زن‌ها با وسایل و بقچه‌های در کنار خیابان و کوچه ساعت‌ها می‌نشستند تا نوبت به آن‌ها برسد. در اقلیل آب لوله‌کشی نبود و کسی هم در رخته حمام خصوصی نداشت و به علت فقر هم نمی‌توانست داشته باشد. از دولتی‌های رژیم شاه کسی کاری نمی‌کرد. طهارت و سلامت مردم خصوصاً زنان در فصول سرما و یخنیدن و... آیت الله ابطحی را و داشت تا در سال ۱۳۳۸ شمسی ^۴ واحد حمام عمومی مدرن و بهداشتی و دوشی در اقلیل احداث نماینده که در آن زمان با نبود امکانات در نوع خود بی‌نظیر بود و در جراید آن زمان این اقدامات وی به عنوان نماینده آیت الله العظمی بروجردی ثبت گردید. وی هم چنین برای مردم روستاهای گرفتار اطراف، ده‌ها باب حمام عمومی احداث کرد و بدین وسیله مردم را از آلودگی‌ها و رنج و بیماری‌های واگیر نجات دادند.

وی هم‌زمان با احداث حمام عمومی، برای زنان منطقه که در وضع حمل اوضاع رقت‌باری داشتند، جهت کاستن از آلام آنان و سایر بیماران خصوصاً کوکان، اولین درمانگاه آن منطقه را به نام امام زمان ع بنیان نهاد. علی رغم اوج خفقات ستم شاهی در اقلیل و دوین آن را در روستای شهرستان احداث کرد تا مردم روستاهای عشاير منطقه به دارو و درمان اولیه دسترسی داشته باشند.

در لباس کارگری ۹

آیت الله ابطحی مجاهدت‌های زیادی را در اقلید انجام داد. او فقط فرمانده نبود؛ بلکه خود اولین کارگر بود و بیل و کلنگ دست می‌گرفت و مصالح ساختمانی مانند سنگ و آجر و... پای کار می‌برد و به دست معمار و بنا می‌رسانید تا در سازندگی عالم‌سیههم باشد و عملگری کند و واقعاً مانند یک کارگر ساده اما بی مزد و مواجب و بی منت کار می‌کرد. این فقیه مجاهد به کسی نمی‌گفت، بیایید تا بسازیم. ابتدا خود اقدام به ساخت می‌کرد. پای به پای مردم کار می‌کرد. عمame از سر و عبا از دوش برومی‌گرفت و وارد میدان عمل می‌شد. آن‌گاه همه با عشق و علاقه جلو می‌آمدند. زمانی که درمانگاه حضرت ولی عصر عَلَيْهِ السَّلَامُ اقلید را می‌ساختند، خود سنگ به دوش می‌شید و آجر می‌برد. روزی که شالوده را پر می‌کردند، مرحوم آیت الله حجاج شیخ مهدی فقیه اقلیدی هم با آن قامت خمیده آمده بود و سنگ کوچک را برداشته و می‌ورد تا در شالوده بیندازد. آیت الله ابطحی سنگ را از ایشان گرفته و گفت: از شما توقعی نیست. آیت الله فقیه اقلیدی در جواب فرمودند: من نمی‌توانم ببینم شما به عنوان فرزند حضرت زهرا عَلَيْهِ السَّلَامُ برای من و مردم کار و تلاش می‌کنید و سنگ به دوش می‌شید و من تماشاچی باشم. فردای قیامت جواب مادرatan را چه بدhem... آیت الله ابطحی پس از احداث حمام عمومی درمانگاه به سراغ حفر چاه رفت و بالوله کشی آب سالم و بهداشتی، کمک شایانی به مردم اقلیدی کرد.

ملتمد باش چفال

۱۰. نویند و اسنغان
آیت الله ابطحی در راستای اشتغال و تولید و کمک به اقتصاد و رفاه مردم اقدامات فراوانی انجام داد. او از این‌که زنان توان کوچه‌ها نشسته و عمرشان را به طلاق تلف می‌کنند، ناراحت بود؛ از این رو اساتید قالی‌باف اصفهان را به اقلید آورد و امکانات مالی را برای اختیار زنان و دختران اقلیدی و روستاها قرار دادند تا بدين و سیلره هم زنان از کوچه‌ها به درون خانه‌ها بروند و از دید نامحرمان محفوظ باشند و هم وقت و عمر خود را صرف کار هنری و رونق اقتصادی خانواده‌های مانند قالی‌بافی کنند. این طرح عظیم قالی‌بافی که در آن منطقه سابقه نداشت، مورد استقبال قرار گرفت و کار به جایی رسید که تمامی فرش‌های بالا اسر ضریح مطهیر، اصمّه منان عالم، ^{علیله} فرش، نفس، اقلید است. به لطف این

این پروردگاری از ملکه زنان و زنگنه این عالم جلیلقدر در زمان طاغوت که اغلب زنان شهرها بی حجاب بودند، رشد و شکوفایی دینی مردم اقایید به جایی رسید که در اقلید یک مورد بی حجاب مشاهده نشد.

۱۱. کارخانه قند امام زمان

آیت الله ابطحی جهت رونق اقتصادی غیر از تأسیس و استغال زنان به کارهای هنری، کارخانه قند ولی عصر عَلِیُّ‌اللهِ‌اَمِّ‌الْمَوْلَیِّ‌الْمُسَلِّمِ را پایه‌گذاری نمود. سرمایه‌گذاران اصفهانی را به منطقه کشانید و قبل از انقلاب که هیچ‌کس تصوروش را نمی‌کرد، با ترغیب و تشویق مردم جهت اهدای زمین، کارخانه قند را احداث نموده و موجبات اشتغال زایی هزاران نفر را تا به امروز فراهم ساخته و تأثیر شگرفی در اقتصاد و تولید و توسعه اقیلید در پی داشته است. مهندس میرمحمد صادقی مدیر این کارخانه گفته است: زمانی دستگاه تخلیه قند خراب شد و حدود ۱۰۰ کامیون پشت در کارخانه مانده بودند. راننده‌ها به من گفتند: ما بیش از ۲۴ ساعت است که این جا هستیم و دستگاه شما خراب شده است. به آن‌ها گفتم: من تاساعت ۴ عصر چغندرهای شما را تخلیه می‌کنم. ماه رمضان بود. بلاfacسله به مسجد جامع رفتم. آیت الله ابطحی نماز خوانده و منبر رفته بود. به محض این‌که وارد مسجد شدم، گفتم: آقا عرضی دارم! دستگاه تخلیه چغندر خراب است و از این مردم کمک می‌خواهم. فرمود: هر کس وسیله نقلیه دارد، بیاورد و همه مردم را سوار کرند و امدادن تا ساعت ۴ همه

کامیون‌ها تخلیه شد.
۱۲. اعزام مبلغ
وی یک باب مغازه را خریده و برای دانش آموزان منطقه، هنرستانی احداث نمود و با دعوت از استادیاد از اصفهان برخی از رشته‌های تخصصی را به راه انداخت و کار جذب دینی جوانان را فراهم ساخت. هم‌زمان با کارهای عمرانی، کار رشد و آگاهی مردم هم ارتفا یافت و برای تحقق این امر مبلغان دینی را به روستاهای و شهرهای اعزام می‌کرد تا در رشد و آگاهی دینی مردم مؤثر باشند؛ با آن‌که خود در شهر اهل منبر و خطابه و جماعت بود؛ اما مرتب سرکشی می‌کرد و بر همه امور اشراف داشت و در میان عشاپیر چادر به چادر و در روستاهای روستا به روستا می‌رفت تا هم پیام دین را به آن‌ها برساند و هم گوهگشای آنان و رافع اختلافات را بشاند.

حجت‌الاسلام و المسلمین علیرضا پناهیان هم در این دیدار، با بیان اینکه باید لزوم آمادگی حوزه‌یان برای ورود به فضای دانشگاه‌ها در برنامه‌های کلان حوزه لحاظ گردد، هم چنین ورد تخصصی نهاد بر مسائل فرهنگی و علمی را از کارهای دارای اولویت آن داشت و گفت: این نهاد نباید صرفاً اجراینده برنامه‌های فرهنگی باشد؛ بلکه باید به این پژوهش عمق بخشد.

وی با بیان اینکه نیاز است، طالب برای ساخت تربیت شرایط در بخش دانشگاه‌ها آمادگی یابند، گفت: من بایست در طرح‌های تحولی حوزه، دانشگاه و دانشجویان به عنوان اصلی‌ترین مخاطبان در نظر گرفته شوند. **لزوم آشنایی روحانیون با ادبیات رایج در دانشگاه‌ها**

تیپیش: من بایست چهره‌هایی که از حوزه به دانشگاه ورود می‌کنند، با ادبیات رایج در این نهاد آموزشی آشنایی‌لایم را داشته باشند.

حجت‌الاسلام و المسلمین شاکری باید لزوم تعریف واحد از خبه، خاطرنشان‌کرد: آن است تعریف واحد و مشخصه از تخبه که قابل فهم و مورد قبول حوزه و دانشگاه توأم باشد، تنظیم گردد.

• مشارکت ۵۰۰۰ طلبه در شبکه اعزام مبلغ نهاد

نمایندگی رهبری در دانشگاه‌ها

حجت‌الاسلام و المسلمین مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها نهاد، ضمن اینکه گزارشی از نهادهای معاونت پژوهش نیز در این دیدار، تربیت دینی به عنوان وظیفه اصلی این نهاد، خاطرنشان تربیت ۲۰ میلیون ریالی را معرفی کرد.

• برگزاری جلسات علمی با حضور اساتید ۴۰ رشته

تخصص حوزه

حجت‌الاسلام و المسلمین مقیمه حاجی نیز در این دیدار، معاونت پژوهش حوزه‌یان را معرفی کرد.

تأکید ما بر هدفمند شدن خرожی‌های حوزه علمیه است

مدیر حوزه‌های علمیه، با اشاره به لزوم هدفمند شدن خروجی‌های حوزه علمیه، گفت: با رشتهدی تخصصی مختلف که در اختواره دانشگاهی حوزه‌یان در نظر گرفته شده به دنبال خروجی‌های هدفمند در حوزه هستیم.

این راستا اقدامات ریشه‌ای و اساسی در حال انجام است.

وی در پایان بر لزوم بررسی پیوست دانشگاهی علیه رهبری در دانشگاه‌ها که در دفتر مدیر حوزه‌های برنامه‌های اجرایی را بسیار بالا دانست و گفت: تولید علم در جهان را بسیار و مراکز علمی جهان، شتاب تولید علم در حال پمپاز ملی به دنیا هستند؛ می‌باشد تأثیرگذاری حوزه علمیه تاکید کرد.

• برگزاری جلسات علمی با حضور اساتید ۴۰ رشته

تخصص حوزه

حجت‌الاسلام و المسلمین مقیمه حاجی نیز در این دیدار، معاونت پژوهش حوزه‌یان را معرفی کرد.

سال اخیر برای اولین بار یک مظومه فکری منسجم

برخورد را شده که حاصل طرح‌های همچون درختواره

دانشی حوزه، زیان ۵ ساله آن و آمایش حوزه‌یان علمیه استانی‌های کشور است.

وی با اشاره به لزوم هدفمند شدن خروجی‌های حوزه علمیه با این ایکید در نظر گرفته شده،

عضو شورای عالی هدفمند در حوزه علمیه هستیم.

در حال حاضر ۵ کرسی درس خارج از قم و در

سطح استان‌های مختلف کشور داریم، گفت: دفتر فقه

معاصر برگزارکننده درس‌های خارج با موضوعات فقهی

است ارتباطات بین حوزه و نهاد نمایندگی مقام معظم

رهبری در دانشگاه‌ها فتوی ترمومتر شود.

خواهد شد.

وی با اشاره به لزوم داشتن بنیاد اسلامی برای

همکاری‌های حوزه و این نهاد، افزود: مجتمعه حوزه

آمادگی این همکاری را دارد؛ اما این نیازمند نگارش

خارج هستند که می‌باشد، ضمن حفظ اصل آن، به

سمت پاسخگویی به مسائل جدید کشانده شوند؛ در

حوزه علمیه قم سخنگوی نظام و پایگاه انقلاب اسلامی است

رئيس مجتمع نمایندگان طلب و فضایل حوزه علمیه قم

منصور شکرانی علیه السلام و فضایل حوزه علمیه قم

اوپریت سخنگوی ها و بیان تقاضهای غیرضرور

گرفته است، مقرر شد، نمایندگان در امر

می‌توانند بسیاری از دغدغه‌ها را تحت الشاع

به روزرسانی اطلاعات طلب که یکی از

شخصی در این مدل تحلیل علاقه

در مجموعه حوزه مورد پیکری است، تصریح کرد: نیاز

حاجت‌الاسلام و المسلمین رستمی در پایان گفت:

جديدة است که بهزادی کتاب تقریرات آن‌ها منتشر

دانشجویان، مخاطبان این همایش هستند که تا آذر مهلت

دانشجویان را به دیرخانه همایش ارسال کند.

وی ادامه داد: دانش حدیث، علوم حدیث، معارف حدیث و

جاگای حدیث در علوم اسلامی، محورهای اصلی این همایش را تشکیل می‌دهند.

نصریان محورهای عمومی را مورد توجه قرارداد و بیان داشت:

حدیث و علوم اسلامی (علوم قرآن و تفسیر، فقه و حقوق،

اخلاق و روان‌شناسی، کلام و عقاید)، حدیث و علوم انسانی

(مبانی، روش‌ها، نمونه‌ها و آسیب‌ها)، حدیث و فناوری

(دستاوردها و آسیب‌ها)، توحی و همکاری سازی حدیث

(محلوه‌های و راهکارها)، مسائل و شبهات حدیثی (تبیین،

تحلیل و پاسخ‌گویی) و چالش‌های بیان‌نامه‌نویسی (علوم قرآن

و تفسیر، فقه و حقوق، اخلاق و روان‌شناسی، کلام و عقاید،

علوم حدیث و نهج البالغه) نیز محورهای عمومی این همایش را تشکیل می‌دهند.

وی تصریح کرد: به مناسب پکصدین سالگرد تأسیس حوزه

علمیه قم، محورهای ویژه‌ای نیز در نظر گرفته شده است که

عبارت اند:

۱- نقش حوزه علمیه در توسعه علوم انسانی (دستاوردها،

آسیب‌ها، موافعه)،

۲- تعامل حوزه و دانشگاه در عرصه حدیث (دستاوردها،

آسیب‌ها، کاستی‌ها)؛

۳- سیر تطور آموزش و پژوهش‌های حدیثی حوزه علمیه قم در

پکصد سال اخیر؛

۴- آثار حدیثی آیت‌الله مؤسس، حاج شیخ عبدالکریم حائری

پیدی (روش‌شناسی و تحلیل)؛

۵- حوزه و پاسخگویی به مسائل نوپدید نظام اسلامی؛

۶- حوزه علمیه و دانشگاه در عرصه حدیث (دستاوردها،

گفتنی است، سامانه ارسال مقالات به آدرس زیر می‌باشد.

www.hadithvaandisheh.ir

شماره دیرخانه: ۲۰۳۷۱۷۶۲۷۱

فرخوان دوره تربیت محقق خانواده

ویژه بانوان طبله

فرخان دوره تربیت محقق خانواده، ویژه استاید،

طایب متشغول به تحریص و یا فاعل التحصیلان سطح دو، سه و

چهار رشته‌های مرتبط اعلام شد.

به گزارش خبرگزاری شفقتنا، خانم ریحانه حقانی در

کفت و گویی، با اشاره به اعلام فراخوان خانواده تیپیت تربیت

محقق خانواده از سوی معاونت پژوهش جامعه‌الزهرا(ع)،

عنوان کرد: استاید، طایب شاغل شدند و این روزهای

فارغ‌التحصیلان سطح دو سه و چهار رشته‌های تحریصی

(علوم و تربیت اسلامی) «مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی»،

«اطفال اسلامی زنان» و سایر رشته‌های مرتبط، مجازاً به

ثبت نام در این دوره هستند.

تعاون پژوهش جامعه‌الزهرا(ع) به این روزهای

دروز اشاره کرد و گفت: انتشار رایگان مقالات در نشریات علمی

جامعه‌الزهرا(ع)، معروف محققان برتر این دوره به مرکز پژوهشی

به عنوان پژوهشگر و اولویت شرکت در طرح‌ها و کلان پژوهه‌های

پژوهشی از امتیازات این دوره است.

وی مهلت ثبت نام در این دوره را تا پایان آستانه

این روزهای مرتبط می‌باشد.

کرد و گفت: علاقه‌مندان این روزهای مرتبط می‌باشند

در این دوره است.

فرخان دوره تربیت محقق خانواده

ویژه بانوان طبله

فرخان دوره تربیت محقق خانواده، ویژه استاید،

طایب متشغول به تحریص و یا فاعل التحصیلان سطح دو، سه و

چهار رشته‌های مرتبط اعلام شد.

به گزارش خبرگزاری شفقتنا، خانم ریحانه حقانی در

کفت و گویی، با اشاره به اعلام فراخوان خانواده تیپیت تربیت

محقق خانواده از سوی معاونت پژوهش جامعه‌الزهرا(ع)،

عنوان کرد: استاید، طایب شاغل شدند و این روزهای

فارغ‌التحصیلان سطح دو سه و چهار رشته‌های تحریصی

(علوم و تربیت اسلامی) «مشاوره خانواده با رویکرد اسلامی»،

«اطفال اسلامی زنان» و سایر رشته‌های مرتبط، مجازاً به

ثبت نام در این دوره هستند.

تعاون پژوهش جامعه‌الزهرا(ع) به این روزهای

دروز اشاره کرد و گفت: انتشار رایگان مقالات در نشریات علمی

جامعه‌الزهرا(ع)، معروف محققان برتر این دوره به مرکز پژوهشی

به عنوان پژوهشگر و اولویت شرکت در طرح‌ها و کلان پژوهه‌های

پژوهشی از امتیازات این دوره است.

وی مهلت ثبت نام در این دوره را تا پایان آستانه

این روزهای مرتبط می‌باشد.

صاحب امتیاز: مکر مدیریت حوزه‌های علمیه
مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: محمد رضا برزه
سید روحانی و رضوانعلی عزیزی
پاوه‌نمکاری هیات تحریریه
تلفن: ۳۳۹۰-۵۷۸؛ نامه: ۳۲۹۰-۵۷۳؛ صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
نشان: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
پایگاه اینترنتی: www.ofoghawzah.ir
پست الکترونیک: info@ofoghawzah.ir
امور هنری: سید ابراهیم سجادی
کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی چاپ: صمیم ۴۴۵۳۷۲۵

سخن بزرگان

امام خمینی

از بزرگ‌ترین کمالات انسانی، تجاوز (گذشت) اشخاصی است که به او بدی کردند و صفت غفو و تجاوز، از صفات جماليه حق تعالی است که اتصف به آن، تشبیه به مبادی عالیه است و هر کس که در حق تربیت رب العالمین واقع گردید و مربوب ذات مقدس حق تعالی شد، باید در از صفات جمال حق- جل وعلا- جلوه‌ای حاصل شود و مرآت جمال جمیل الهی گردد.

ثلاث من مکارم‌الدنیا والآخرة، تغفو عنهم ظلمک و تصل من قطعک و تحلل اذا جھل علىک.
سه چیز از خصلت‌های ارزشمند دنیا و آخرت است: گذشت از کسی که به تو ستم کرده است، پیوستن به کسی که از تو بربده است و برباری ورزیدن هرگاه نسبت به تو رفتار جاھلناهای شود.

اصول کافی، ج. ۳، ص. ۱۷۲

اطریار

همه گویند این جمعه بی‌اما‌درنگی کن

امام خامنه‌ای

من از شکی که می‌ربید ز چشم یار می‌ترسم از آن روزی که مولایم شود بیمار می‌ترسم! همه ماندین در جهله شبهی عهد قیاونوس من از خواهیدن مهدی درون غار می‌ترسم! رها کن صحت یعقوب و کوری و کم فرزند من از گرداندن یوسف سر بازار می‌ترسم! همه گویند این جمعه بی‌اما‌درنگی کن از اینکه باز عاشورا شود تکرار می‌ترسم! سحر شد آمده خوشید اما آسمان ابریست من از بی‌مهری این ابرهای تار می‌ترسم تمام عمر خود را نوک این خاندان خواندم از آن روزی که این منصب کنم انتکار می‌ترسم! طبیبیم داد پیغامم بی‌اداریت اماده است از آن شرمی که دارم از رخ عطا می‌ترسم! شنیدم روز و شب از دیدهات خون چگریزد من از بیماری آن دیده خوبیار می‌ترسم! به وقت ترس و تنهایی، تو هستی تکیه‌گاه من مرتباً میان قبر خود نگذار، می‌ترسم!

دلت بشکسته از من؛ لکن ای دلدار رحم کن که از نفرین عاق والدین بسیار می‌ترسم! هزاران بار من فتم؛ ولی شرمدنه برگشتم ز هجرانت تترسیدم؛ ولی این بار می‌ترسم!

حجت‌الاسلام والمسلمین عالم‌زاده نوری

یک‌دهم مدارس علمیه کشور
مدارس قرآنی هستند

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه گفت: یکی از نکات ضروری در حوزه‌های علمیه، تقویت جریان‌های قرآنی است که در این راسته، مجموعه دارالقرآن در مدارس علمیه و مراکز مدیریت استانی راه‌اندازی شده است.

به گزارش خبرگزاری حوزه، حجت‌الاسلام والمسلمین عالم‌زاده نوری در نشست هم‌اندیشی نمایندگان طلاق با معاون تهذیب حوزه‌های علمیه که آستان در دبیرخانه مجمع نمایندگان طلاق برگزار شد، اظهار داشت: امروز برکت مشاوره حوزه‌های علمیه، به بلای مناسبی رسیده است که در کنار ارائه مشاوره، غالباً عالمانه‌ای نیز در آن انجام می‌شود.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه گفت: یکی از نکات ضروری در حوزه‌های علمیه، تقویت جریان‌های قرآنی است که در این راسته، مجموعه دارالقرآن در مدارس علمیه و مراکز مدیریت استانی راه‌اندازی شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین عالم‌زاده نوری را ضروری دانست و گفت: طلاق باید در کنار تحصیل، انس با قرآن نیز داشته باشد؛ به این در حال حاضر نمی‌توانیم حفظ قرآن را در مدارس علمیه شرط کنیم؛ اما باید این جریان در میان طلاق فرهنگ‌سازی شود.

وی بادور شد: قرآن در کنار نسخه بودن، دارو نیز هست و نور و شفاست و اگر بتوانیم، طلاق را به سمت انس با قران سوق دهیم، پخشی از اهداف تهذیبی و تربیتی حاصل خواهد شد.

معاون تهذیب حوزه‌های علمیه با اشاره به اینکه در حال حاضر، یک‌دهم مدارس علمیه در سطح کشور، مدارس قرآنی است، خاطرنشان ساخت: طالی که حافظ کل قرآن هستند، در فعالیت‌های طلبکی خود نیز، موقوفیت‌های بسیاری داشتند که از برکات قرآن کریم است.

کرده‌اند؛ مانند این روایات: شیخ صدوق با سند صحیح از امام رضا نقل کرده است: «من زاره فله الجنة»؛ هر کس اور رازیارت کرد، بهشت برای اوست.

محمد بن قولویه در کامل‌الزيارات از امام جواد نقل کرد: «من زار عصتی یقمل فله الجنة»؛ هر کسی عتمد را در قم زیارت کرد، بهشت برای اوست.

علامه مجلسی از امام رضا نقل می‌کند: «من زاره عارفاً بحقه فله الجنة»؛ هر کس زیارت کند او را در حالی که عارف به حق او باشد، پس بهشت برای اوست.

گستره شفاقت

به طور قطع، میزان کمال نفس و عزت هر شخص نزد خداوند، در گستره مقام شفاقت و دخیل است؛ از این رو می‌بینیم، برخی تنها برای خانواده خود، عده‌ای برای تعادی معلو، گوهری برای شیعیان و در نهایت رسول اکرم شفیع برای همه است. درباره مؤمنان خواندیم که: «الإيال المؤمن يشقع حتى يشقع في جيرانه و خلطاته و عارفة»؛ مؤمن پیوسته شفاقت می‌کند، حتی درباره همسایگان و معاشران و آشناشان هم شفاقت می‌کند.

دریاره پیامبر می‌خواست: «انی لارجو ان اشفع يوم قيامه عدد ما على الأرض من شجرة و ملده»؛ من امید دارم که به عدد درختان و کلوجه‌هایی که در روی زمین است، از افاده شفاقت کنم. نکته جالب این است که در بین بانوان بعد از فاطمه زهرا کسی مانند فاطمه معصومه این مقام را ندارد. مقام حضرت فاطمه معصومه چنان‌الást است که امام صادق فرمود: «الا ان رسول الله حroma و هو الکوفه؛ الا ان مامن المؤمنین حroma و هو الکوفه»؛ زیرا تو ز خدا منزلي والبي داري!

شنان من الشأن؛ زيرا تو ز خدا منزلي والبي داري!

شود را بآن همنگ و همراه می‌سازد و همگام نشان

خدود نخواهد بود.

فاطمه معصومه، در اوین روز ذی قعده سال ۱۷۳

در شهر مدینه چشم به جهان گشود.

مادرش نجم، چنان شخصیت کمال‌بافت‌های داشت که حمیده خاتون (مادر امام کاظم) درباره‌اش

می‌فرمود: «هرگز بهتر از او نمیدهادم».

این مولود پاک در همین بهار از عمر خود، با شهادت

پدر بزرگوار حضرت امام کاظم در زندان هارون رو

به رو شد و آن پس، مانند دیگر اعضا خاندان موسی

تحت هدایت و سرپرستی امام رضا قدرت گرفت تا

آنکه این امام بزرگوار در پی توطنه مأمون ناچار شد، راهی

خراسان شود و در روز پنجم یا ششم رمضان

عنوان ولایت عهدی تحمیلی را پذیرد.

یک سال بعد از این رویداد بود که فاطمه معصومه

به قصد دیدار برادر راهی خراسان شد. البته تعدادی از

پدر بزرگوار حضرت معصومه (فضل، عصر، هادی، قاسم، زید) و تعدادی از برادرزاده‌ها... نیز با ایشان

همسر شدند. این بانوی گران‌قیار در ساوه مرضی

الله... یا فاطمه شفاعتی لی فی الجنه فان لک عنده الله

مسوم شد و به توصیه خود، در ۲۳ ربیع‌الاول سال

شانام من الشأن».

در این زیارت نامه که امام رضا به سعد تویی

تصویر شده است: مانند روایات زیر:

۱. امام رضا به سعد اشعار فرمود: ای سعد! چون

به زیر آن بسیاری از فاطمه معصومه (رفیقی)، رو به

قبله بایست؛ سی و چهار مرتبه اللہ اکبر، سی و سه مرتبه

سبحان‌الله سی و سه مرتبه الحمد لله بکو ایگاه بگو...

اقربی‌الله... یا فاطمه شفاعتی لی فی الجنه فان لک عنده الله

مشفیع شدند. این بانوی گران‌قیار در ساوه مرضی

الله... یا فاطمه شفاعتی لی فی الجنه فان لک عنده الله

شانام من الشأن».

در این زیارت نامه که امام رضا به سعد تویی

مدت ۱۷ روز در خانه موسی بن خزیج ماند و تمام این

می‌کند، ایندا با شفاقت خواستن عملی زائر رو به

گروه دوم یا مؤید این مقام، مربوط به روایات داشتن

هشتم حضرت فاطمه معصومه (از طرف پری رحلت کرد). پیکر

در قم به حاکم و دشمنی باشدمنان آن‌ها و تسليم به خدا

در قم به حاکم سپرد شد.

فاطمه معصومه مستقل گردید. فاطمه معصومه

همین دوره مخصوص توییست، به مقامات عالی در عالم و

معنویت دست یابد؛ چنانکه با عنایوتی چون معصومه،

کریمه، عالمه، محدث، طاهره، بره، تقدیم، عابده،

مقامده (پیشگام)، رضبه، سیده، حمیده، رشیده، تقدیم،

رضیه، صدیقه و... شناخته می‌شود.

اما کی دیگر از این مراتب کمال که حضور بدان

دست یافت، مقام و مرتبت شفاقت است: مانند روایات زیر:

۱. در روایات به مقام شفاقت اهل بیت تأکید شده است: مادر ایشان اهل بیت

خواهی امام رضا (از طرف پدر و مادر) می‌باشد. حوزه

این خاندان است: پس مقام شفاقت حضرت فاطمه معصومه

توسط امام هشت و نهم

در قم به حاکم سپرد شد.

فاطمه معصومه مهندی عمری کوتاه داشت: اما در

حجت‌الاسلام و روزش های خوشی علیه تصویر کرد

اساتید و بزرگان حوزه در امر ورزش همگانی مطالبه دارند

اساتید و بزرگان حوزه در امر ورزش همگانی مطالبه دارند

مجده‌انه در حال بنامه‌دیگری برای بزرگاری بنامه‌های

ورزشی مختلفی مستند تاهم و وزش را در حوزه‌های

بانک اطلاعات و وزشکاران حوزوی خبرداد و گفت:

این عزیزان می‌توانند در زمینه ارتقای فرهنگ میان

جامعه و روزش اثیک‌دار باشند.

مادر ادراه سلامت و امداد حوزه‌های علمیه

دغدغه اولیه طلاق در تمام عرصه‌های را که وارد

داند، انجام رسالت دینی دانست و تصریح کرد:

۲۱ هزار نفر طلاق جهادگر در مقابله با بیماری کرونا

افتخار آفریده و ذیل کمیته‌های تشکیل شده در

福德راشیون ورزش‌های همگانی آمادگی دارد.

تمام حوزه‌های علمیه، به فعالیت امدادی پرداختند.

جمکران برگزار شد، گفت: این همایش آغازی بر

بنامه‌های جمعی، خلواه‌گی، مفرح و نشاط‌آور

برگزار حوزه‌های علمیه در امر ورزش همگانی مطالبه

دارند؛ از مسئولان ورزش کشور می‌خواهیم، به صورت